

2071

B.A./B.Sc. (General) Fourth Semester
Journalism and Mass Communication
Paper: Radio and TV Journalism
(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 70

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

I. Write short notes on any seven of the following in about 50-70 words each:-

- a) DTH
- b) Pre-production
- c) Radio News
- d) Gyan Vani
- e) Post Production
- f) PTI
- g) Breaking News
- h) External Service Division
- i) ANI
- j) Prasar Bharti

(7×2)

UNIT - I

II. What are the basics of radio news reporting gathering and presentation? What is the role of News Editor in AIR? (14)

III. How selecting and writing news for television is different from selecting and writing news for newspapers. Discuss briefly the characteristics that make the differences. (14)

UNIT - II

IV. Briefly discuss the nature and content of radio script with examples. (14)

V. Describe the role of pitch, volume, tempo, vitality in voice modulation while presenting radio or TV shows. (14)

UNIT - III

VI. Explain the television program production process in detail. (14)

VII. What are the basic techniques of radio production? Give examples with programmes. (14)

UNIT - IV

VIII. Discuss various camera shots/angles and their importance. (14)

IX. Write down the Image sizes and uses of the Basic shots. Explain with the help of examples. (14)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਂ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਦੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰੇਂ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰ੍ਯ ਹੈ।

**_*_

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਸ਼ਾਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ) ਕਾ ਉਤਰ 50-70 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਦੀਜ਼ਿਏ:-
(ਕ) ਡੀਟੀਏਚ
(ਖ) ਪੂਰ੍ਵ ਪ੍ਰਸ਼੍ਤੁਤਿ
(ਗ) ਰੇਡਿਯੋ ਸਮਾਚਾਰ
(ਘ) ਜ਼ਾਨ ਵਾਧੀ
(ਙ) ਪਸ਼ਚ ਪ੍ਰਸ਼੍ਤੁਤਿ
(ਚ) ਪੀਟੀਆਈ
(ਛ) ਮੁਖ੍ਯ ਔਰ ਟਾਜ਼ਾ ਖਬਰੇਂ
(ਜ) ਬਾਹਰੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਗ
(ਝ) ਏਏਨਆਈ
(ਞ) ਪ੍ਰਸਾਰ ਭਾਰਤੀ

ਭਾਗ-1

2. ਰੇਡਿਯੋ ਸਮਾਚਾਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਣ ਜਨਸਮੂਹ ਔਰ ਪ੍ਰਸ਼੍ਤੁਤਿਕਰਣ ਕੀ ਮੂਲ ਬਾਰੇਂ ਕਯਾ ਹੈ? ਆਕਾਸ਼ਵਾਧੀ ਮੇਂ ਸਮਾਚਾਰ ਸੰਪਾਦਕ ਕੀ ਕਯਾ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ?
3. ਟੇਲੀਵਿਜ਼ਨ ਕੇ ਲਿਏ ਸਮਾਚਾਰਾਂ ਕਾ ਚਯਨ ਔਰ ਲੇਖਨ, ਸਮਾਚਾਰ ਪਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਲਿਏ ਸਮਾਚਾਰਾਂ ਕੇ ਚਯਨ ਔਰ ਲੇਖਨ ਸੇ ਕੈਸੇ ਮਿਲ ਹੈ। ਮਿਲਤਾ ਉਤਪਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਓਂ ਕੀ ਸੰਖਿਪਤ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਭਾਗ-2

4. ਰੇਡਿਯੋ ਲਿਪਿ ਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਔਰ ਵਿਸ਼ਯਵਸ਼੍ਤੁ ਕੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਸੰਖਿਪਤ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
5. ਰੇਡਿਯੋ ਯਾ ਟੀਵੀ ਸ਼ੋ ਪ੍ਰਸ਼੍ਤੁਤ ਕਰਤੇ ਸਮਯ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੇਂ ਸੁਰਮਾਨ, ਮਾਤ੍ਰਾ, ਰਪਤਾਰ, ਜੀਵਤਤਾ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਭਾਗ-3

6. ਟੇਲੀਵਿਜ਼ਨ ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮ ਪ੍ਰਸ਼੍ਤੁਤਿ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ੍ਯਾ ਕਾ ਵਿਸ਼੍ਤਾਰ ਸੇ ਵਰਨਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।
7. ਰੇਡਿਯੋ ਪ੍ਰਸ਼੍ਤੁਤਿ ਕੀ ਬੁਨਿਯਾਦੀ ਤਕਨੀਕੇਂ ਕਯਾ ਹੈ? ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀਜ਼ਿਏ।

ਭਾਗ-4

8. ਵਿਮਿਨ ਕੈਸਰਾ ਸ਼ਾਟ੍ਰਸ/ਕੋਧਾਂ ਔਰ ਉਨਕੇ ਸਹਤ੍ਵ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।
9. ਛਵਿ ਆਕਾਰਾਂ ਔਰ ਮੂਲ ਸ਼ਾਟ੍ਰਸ ਕੇ ਉਪਯੋਗ ਲਿਖੇਂ। ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਕੀ ਸਹਾਯਤਾ ਸੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਜ਼ਿਏ।

**_*_

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

**_*_

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇੱਕ) ਦੇ ਉੱਤਰ 50-70 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-
(ੳ) ਡੀਟੀਐਚ
(ਅ) ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ
(ੲ) ਰੇਡੀਓ ਖ਼ਬਰਾਂ
(ਸ) ਗਿਆਨ ਵਾਨੀ
(ਹ) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ
(ਕ) ਪੀਟੀਆਈ
(ਖ) ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਖ਼ਬਰਾਂ
(ਗ) ਬਾਹਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿਭਾਗ
(ਘ) ਏ.ਐੱਨ.ਆਈ.
(ਙ) ਪ੍ਰਸਾਰ ਭਾਰਤੀ

ਭਾਗ-1

2. ਰੇਡੀਓ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਚਾਰ ਲੇਖ ਨਜ਼ਲਸਮੂਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਏਆਈਆਰ ਵਿਚ ਸਮਾਚਾਰ ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਹੈ?
3. ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਣਾ ਅਤੇ ਲਿਖਣਾ ਕਿਵੇਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਲਈ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਣ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਭਾਗ-2

4. ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੇਡੀਓ ਲਿਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਗਰੀ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।
5. ਰੇਡੀਓ ਜਾਂ ਟੀਵੀ ਸ਼ੋਅ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਵਾਜ਼ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿੱਚ ਸਵਰਮਾਨ, ਮਾਤਰਾ, ਰਫਤਾਰ, ਜੋਸ਼ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ-3

6. ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਰੇਡੀਓ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨਾਲ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਓ।

ਭਾਗ-4

8. ਵੱਖੇ ਵੱਖਰੇ ਕੈਮਰਾ ਸ਼ਾਟਸ/ਐਂਗਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
9. ਚਿੱਤਰ ਅਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖਲੇ ਸ਼ਾਟਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੱਸੋ। ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।

**_*_